

RAPPORT

Utbedrings- og utbyggingsarbeid på
barneskolen EP Kabonde i Bukavu,
Kongo i perioden 2015 – 2020

Behandlet i styret 04.06.2020

Om barneskolen EP Kabonde

EP Kabonde¹ er en barneskole i byen Bukavu, helt øst i Kongo. Skolen ligger på en høyde i distriktet Kabare, et stykke utenfor bykjernen, med utsikt over den vakre Kivu-sjøen. Området er landlig, grønt og frodig. Befolkningen bor i små hytter, og mange har en liten jordfleck rundt hytten hvor de dyrker litt grønnsaker.

EP Kabonde er en offentlig skole, men som mange av de offentlige skolene blir den administrert av et av landets kirkesamfunn². Skolen³ startet opp i 2001 med to klasserom og 50 elever fordelt på 1. og 2. trinn. Etter utbedrings- og utbyggingsarbeidene i 2015-2020, som det rapporteres på i dette dokumentet, har skolen nå åtte klasserom fordelt på tre bygninger. Et niende rom ble påbegynt innenfor budsjettrammen og står nå halvferdig i påvente av kommende elevtallsøkning. Skolen har også kontor i en egen liten bygning. Det samlede elevtallet er 480.

Skolens rektor Gustave Shamungabo Murhula har ledet skolen siden 2010. Han er engasjert og motivert og ivrer for en stadig heving av skolens kvalitet både bygningsmessig og innholdsmessig. I inneværende skoleår består lærerpersonalet av åtte lærere, fem kvinner og tre menn. Alle har pedagogisk utdanning.

Representanter for Urafiki i Norge har besøkt EP Kabonde ved flere anledninger. Et besøk på EP Kabonde er en særdeles hyggelig og interessant opplevelse. Det som umiddelbart slår oss som gjester, er den gode leken i friminuttene, ledet av lærerne. På Kabonde lever de tradisjonelle lekene, ikke minst sanglekene, og alle er med. Skoleplassen syder. Som besøkende pedagoger har det også være interessant å observere en vridning fra lærersentrert til mer elevsentrert undervisning. Da skolen fikk fem laptop-er i gave, var de ikke sene med å trekke dem inn i klasserommene, så EP Kabonde er så absolutt en skole med endringsvilje.

Skolebyggene er fortsatt enkle trebygninger, også etter utbedrings- og utbyggingsarbeidene 2015-2020. Årsaken til dette er Urafikis sterkt begrensede midler. Se mer om dette nedenfor.

I 2017 etablerte EP Kabonde et vennskapsskolesamarbeid med Urafiki-skolen Rykene i Arendal. De to skolene holder kontakt og har også planer om utveksling av elevarbeider. Den første utvekslingen

¹ EP står for «Ecole Primaire». En Ecole Primaire har elever fra 1. til 6. trinn.

² Kongolesiske myndigheter har inngått avtale med ulike kirkesamfunn om at disse administrerer skoler på det offentlige vegne. Skoler som blir administrert av kirkesamfunn etter slike avtaler arbeider under de samme lovene og retningslinjene som øvrige offentlige skole og må ikke forveksles med privatskoler, som det også finnes en god del av i Kongo.

³ Skolens opprinnelige navn var EP Ikumbano.

var planlagt til våren 2020, men lot seg ikke gjennomføre på grunn av tiltakene rundt Korona-epidemien.

Kort om Urafiki-samarbeidet

Samarbeidet som startet som et samarbeid mellom skoler i Norge og Bukavu i Øst-Kongo i 1992 ble formalisert da organisasjonen Urafiki ble registrert i 2013 og den tilsvarende søsterorganisasjonen Urafiki Bukavu-Bergen (UBB) i Kongo ble registrert i 2016.

Det er av avgjørende betydning for begge parter at samarbeidet er basert på gjensidig respekt og likeverd. Derfor blir verdigrunnlaget diskutert med jevne mellomrom, senest i et seminar i Bukavu i 2019 med deltakere fra alle de ti Urafiki-skolene⁴ i Bukavu og representanter fra Urafiki i Norge. Seminardeltakerne samlet seg om følgende fire verdier som de mest sentrale: tillit, likeverd, gjensidig respekt og kjærlighet. Disse er plassert i sentrum av modellen nedenfor.

Modellen understreker Urafikis helhetlige tilnærming hvor tre målsettinger går hånd i hånd og utfyller hverandre:

- bistandsarbeid i form av midler til bygging av gode og tjenlige skolebygg for både barn og unge
- faglig samarbeid og skoleutvikling både mellom Urafiki-skoler i Kongo og på tvers av landegrensene
- relasjonsbygging og kulturutveksling.

Det er et viktig prinsipp at Urafiki ikke bidrar med driftsmidler til skolene, dette for å sikre at all innsats er bærekraftig.

Urafiki har en ytterst kostnadseffektiv driftsform idet styrene i de to søsterorganisasjonene er arbeidende styrer. Organisasjonene har ingen ansatte, og styremedlemmene mottar ingen form for honorar. Urafiki har derfor ingen administrasjonsutgifter verken i Norge eller Kongo.

Hva rapporten omhandler

⁴ Seks av de ti skolene er barneskoler, de fire siste er kombinerte ungdoms- og videregående skoler

Denne rapporten omtaler et prosjekt knyttet til den første av de tre målsettingene over; utbedrings- og utbyggingsarbeid på EP Kabonde. Strategier og tiltak knyttet til de øvrige målsettingene foreligger i egne dokumenter.

Situasjonen ved EP Kabonde da skolen ble innlemmet i Urafiki-samarbeidet i 2013

EP Kabonde kom med i Urafiki-samarbeidet i 2013. På dette tidspunktet var klasserommene ytterst enkle, pultene var særdeles ukomfortable og uteområdet begrenset seg til noe få meter rundt skolebygningen.

Utbedrings- og utbyggingsarbeider 2015 – 2020

Det er mange udekkete behov på de ti Urafiki-skolene i Bukavu, men Urafikis midler til bygging av skolebygg er sterkt begrensete og uforutsigbare. Urafiki mottar ingen offentlig støtte og har ingen faste sponsorer. Midlene kommer utelukkende fra ulike typer innsamlinger og aksjoner på skoler i Bergen og Arendal og fra inntektsgivende arrangementer i regi av styret i Urafiki i Norge i form av loppemarkeder og julemarkeder. Av og til får Urafiki også gaver fra enkeltpersoner f.eks. i forbindelse med feiring av runde dager el.l. I slike tilfeller ønsker giveren gjerne å knytte gaven til noe helt konkret og avgrenset. Urafiki-styrene i hhv Kongo og Norge har samarbeidet om en prioriteringsliste for byggeprosjekter, men er samtidig enige om at konkrete ønsker om øremerking i forbindelse med gaver imøtekommes.

Den utarbeidete prioriteringslisten og Urafikis praksis er godt kjent ved Urafiki-skolene i Bukavu, så de er innforstått med at det kan mange år før deres skole får de nødvendige midlene til større byggearbeid. Da EP Kabonde kom med i Urafiki-samarbeidet, var de derfor klar over at det ville ta mange år før deres skole ville bli prioritert.

Når det likevel ble utbedrings- og utbyggingsarbeidet på EP Kabonde i perioden 2015 – 2020, skyldes dette utelukkende øremerkete gaver. For relativt beskjedne midler har skolen i perioden fått større skoleplass, utbedring av eksisterende bygg, 2,5 nye, enkle klasserom og mange nye pulter.

- 2015 - 2016

Kjøp av tilleggsareal da to av skolens nærmeste naboer tilbød å selge tomtene sine til skolen. Utskifting av ødelagt bølgeblekktak, utbedring og flytting av eksisterende skolebygg for å kunne utnytte den nye skoletomten på en bedre måte.

- 2018

Elevtallet økte betydelig høsten 2018 da skolen for første gang fikk to klasser på første trinn. Behovet for et ekstra klasserom var derfor akutt. En øremerket gave var akkurat tilstrekkelig til et nytt klasserommet og nye pulter. Antall klasserom på skolen ble dermed sju.

- 2019

Elevtilgangen fortsatte å øke på EP Kabonde, som nå er på vei til å bli en to-parallellers skole. Nok en gang ble det behov for et nytt klasserom. Øremerkete midler fra vennskapsskolen Rykene skole i Arendal var nok både til å bygge 1,5 nye klasserom og til nye pulter. Antall klasserom etter dette: åtte + et halvferdig.

Regnskapsoversikt (avrundete beløp)

2015	Kjøp av tilleggstomt 1 og utskifting av tak	Kr 20.000
2016	Kjøp av tilleggstomt 2 og flytting og utbedring av eksisterende bygg	Kr 47.000

2018	Nytt klasserom m/ pulter	Kr 19.000
2019	1,5 nye klasserom m/ pulter	Kr 30.000
Sum:		Kr 116.000

Planlegging, oppfølging og rapportering

Ansvaret for planlegging og budsjettering av renoveringsarbeidet ble som vanlig ivaretatt av våre kongolesiske partnere i UBB (vår søsterorganisasjon i Bukavu: Urafiki Bukavu-Bergen). Styret i UBB har også stått for den stedlige prosjektledelsen i arbeidsperioden. Sammen med rektor har de holdt Urafiki i Norge orientert om fremdriften gjennom tilsendte bilder.

Ved prosjektets slutt mottok Urafiki detaljert regnskap samt kopi av alle kvitteringer fra UBB. Alt arbeid er gjennomført som avtalt innenfor budsjettammen på USD 18040 /NOK 161.284 og det utførte arbeidet er dokumentert. Se regnskap nedenfor.

Lokal forankring

Lokal forankring er et viktig prinsipp i alt arbeid i Urafiki-samarbeidet. Alle avgjørelser treffes i dialog mellom de to styrene i hhv Bukavu og Bergen. Dette er mulig fordi Urafiki og Urafiki Bukavu-Bergen er mikroorganisasjoner hvor det er lett å etablere og opprettholde tett kontakt. Som det fremgår av regnskapet er det ingen utgifter til administrasjon, verken i Norge og Kongo. Styrene i de to søsterorganisasjonene er arbeidende styrer, organisasjonene har ingen ansatte og styremedlemmene mottar ingen form for godtgjørelse. Medlemmene og styremedlemmene i UBB i Kongo engasjerer seg i Urafiki-arbeidet ut fra en genuin interesse for skole og utdanning formell opplæring og interesse for samarbeid på tvers av kontinenter for å utvikle forståelse og vennskap.

EP Kabonde i dag og i morgen

Elevtallet ved EP Kabonde kommer til å øke med en klasse pr år de kommende årene frem til skolen blir en to-parallell skole, dvs 12 klasser. Det er derfor fortsatt behov for flere klasserom, men Urafiki har som nevnt tidligere ikke midler til å bistå. Prosjektet betraktes derfor som avsluttet, men kan raskt tas opp igjen dersom det igjen kommer øremerkete midler til dette. Mulighetene for å bygge en ny skole i mur ligger også langt frem i tid, men våre kongolesiske partnere har lært seg å være tålmodige.

Til tross for bygningsmessige utfordringer, kan Urafiki og ikke minst vennskapsskolen Rykene i Arendal likevel bidra til videre utvikling på EPO Kabonde gjennom kontakt og faglig samarbeid og gjennom videre utvikling av vennskapsskole-forholdet. EP Kabonde er det en skole med mye energi og stå-på-vilje, en skole med en dedikert rektor og dedikerte lærere som arbeider for å utvikle metodikken sin,

Rapporten er også tilgjengelig på Urafikis hjemmeside www.urfiki.no